

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

30.9.2008

B6-0523/2008

NÁVRH UZNESENIA

ktorý na základe otázky na ústne zodpovedanie B6-0000/2008

v súlade s článkom 108 ods. 5 rokovacieho poriadku

predkladajú Diana Wallis, Bilyana Raeva, Johannes Lebech, Kyösti Virrankoski, Olle Schmidt a Danutė Budreikaitė

v mene skupiny ALDE

o správe Arktídy

Uznesenie Európskeho parlamentu o správe Arktídy

Európsky parlament,

- so zreteľom na medzinárodný polárny rok (od marca 2007 do marca 2009),
  - so zreteľom na ôsmu konferenciu zástupcov parlamentov arktických krajín, ktorá sa konala vo Fairbanks na Aljaške od 12. do 14. augusta 2008,
  - so zreteľom na oznámenie Komisie o politike v Arktíde, ktoré sa očakáva túto jeseň,
  - so zreteľom na seminár ALDE o správe Arktídy v globalizujúcom sa svete, ktorý sa konal 7. mája 2008 v Bruseli,
  - so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Severnej dimenzii z rokov 2003, 2005 a 2006,
  - so zreteľom na závery správy o posúdení vplyvu zmeny klímy na Arktídu,
  - so zreteľom na článok 108 ods. 5 rokovacieho poriadku
- A. so zreteľom na oznámenie Komisie o integrovanej námornej politike Európskej únie (tzv. modrá kniha), zverejnené 10. októbra 2007,
- B. so zreteľom na politický dokument vysokého predstaviteľa a Európskej komisie pre Európsku radu s názvom Zmena klímy a medzinárodná bezpečnosť zo 14. marca 2008,
- C. keďže geopolitický a strategický význam arktického regiónu vzrastá, čoho symbolom je umiestnenie ruskej vlajky na dne mora pod severným pólom v auguste 2007,
- D. so zreteľom na dohovor OSN o morskom práve (UNCLOS), ktorý senát USA ešte neratifikoval,
- E. keďže na nedávnej konferencii zástupcov parlamentov arktických krajín sa stretli zvolení zástupcovia z Európskeho parlamentu, Kanady, Dánska, Grónska, Islandu, Fínska, Nórska, Švédska, Ruska a Spojených štátov, aby diskutovali o otázkach námornej bezpečnosti, zdravotnej starostlivosti, ochrany životného prostredia a trvalo udržateľného rozvoja,
- F. keďže arktický región v súčasnosti nepodlieha žiadnym multilaterálnym normám ani pravidlám, pretože sa nikdy nepredpokladalo, že by sa mohol stať splavnou námornou cestou alebo oblasťou s komerčným využitím,

- G. keďže intenzita námornej dopravy v arktických vodách zaznamenala v ostatných rokoch exponenciálny nárast v dôsledku zvýšeného záujmu o vrty v blízkosti pobrežia a čoraz častejších ciest výletných lodí, ako aj v dôsledku možností, ktoré ponúka severozápadná cesta,
- H. keďže v arktickom regióne sa môže nachádzať až 22 % celosvetových neobjavených zásob ropy a zemného plynu,
- I. so zreteľom na vyhlásenie z Illulissat, ktoré prijali štáty A5 (Dánsko, Kanada, Nórsko, Ruská federácia a USA) v máji 2008,
- J. so zreteľom na závery predsedajúceho na konferencii organizovanej Severskou radou ministrov v Illulissate (Grónsko) 9. a 10. septembra 2008 pod názvom Arktída: náš spoločný záujem, na ktorej sa plne zúčastnila aj Komisia,
- K. keďže konferencia sa sústredila aj na zmenu klímy v regióne, jej vplyv na pôvodné obyvateľstvo a možné prispôbenie sa tejto zmene,
- L. keďže tempo globálneho otepľovania v arktickom regióne je oveľa vyššie ako vo zvyšku sveta, pričom za ostatných 100 rokov sa zvýšila o 2°C v porovnaní s priemerom 0,6°C vo zvyšku sveta,
- M. keďže zmeny klimatických podmienok v Arktíde sú už natoľko závažné, že napríklad Inuiti už nemôžu loviť zver tradičným spôsobom, lebo ľad je už príliš tenký na to, aby udržal ich sane, a keďže voľne žijúce zvieratá, ako napríklad ľadové medvede, mrože a líšky, sú ohrozené vytrácaním sa mnohých z ich biotopov;
- N. keďže tri z arktických štátov sú členskými štátmi EÚ a ďalšie dva arktické štáty, s ktorými EÚ susedí, sa podieľajú na vnútornom trhu prostredníctvom dohody o EHP, čo znamená, že EÚ a jej pridružené štáty tvoria viac než polovicu počtu členov Arktickej rady,
1. je hlboko znepokojený dôsledkami zmeny klímy na trvalú udržateľnosť životných podmienok pôvodného obyvateľstva regiónu, pokiaľ ide o všeobecné životné prostredie (topenie sa ľadovcov a permafrostu, stúpanie hladiny mora, záplavy), ako aj prirodzený biotop (ustupujúca ľadovcová pokrývka spôsobuje problémy s kŕmnymi návykmi ľadových medvedíkov), a zdôrazňuje, že akékoľvek medzinárodné rozhodnutia týkajúce sa týchto otázok musia v plnej miere zahŕňať a brať do úvahy všetkých obyvateľov a štáty Arktídy;
  2. víta schválenie záverečného vyhlásenia na konferencii zástupcov parlamentov arktických krajín vo Fairbankse zo 14. augusta 2008;
  3. víta skutočnosť, že ďaleký sever je súčasťou politiky Severnej dimenzie Európskej únie, ale je presvedčený, že informovanosť o význame Arktídy v celosvetovom meradle treba aj naďalej zvyšovať prostredníctvom vytvorenia osobitnej politiky EÚ pre Arktídu;

4. podčiarkuje význam Arktídy pre globálnu klímu v tomto ohľade a verí, že súčasná podpora výskumných činností v tomto regióne bude pokračovať aj po skončení medzinárodného polárneho roka;
5. s veľkým záujmom očakáva blížiac sa oznámenie Komisie o politike v Arktíde a verí, že sa ním položí základný kameň pre zmysluplnú politiku EÚ v Arktíde; vyzýva Komisiu, aby sa vo svojom oznámení venovala aspoň týmto oblastiam:
  - a) súčasný stav zmeny klímy v regióne a prispôsobenie sa tejto zmene;
  - b) možnosti politiky, ktoré zohľadňujú pôvodné obyvateľstvo a spôsob jeho života;
  - c) nevyhnutnosť spolupráce s našimi arktickými susedmi v cezhraničných otázkach, najmä v otázke námornej bezpečnosti;
  - d) možnosti budúcej cezhraničnej politickej alebo právnej štruktúry umožňujúcej ochranu životného prostredia a trvalo udržateľný organizovaný rozvoj regiónu alebo zmierovanie politických nezhôd týkajúcich sa zdrojov a splavných morských ciest na ďalekom severe;
6. vyzýva Komisiu, aby vo svojom programe prisúdila prioritný význam energetickej a bezpečnostnej politike v Arktíde a aby vo svojom nadchádzajúcom oznámení o Arktíde zhodnotila a zvažila možnosti spolupráce EÚ a arktických štátov s cieľom dosiahnuť ambiciózne spoločné ciele týkajúce sa zmeny klímy a trvalo udržateľného rozvoja, zvýšenia bezpečnosti dodávok energie a efektívnejšieho vnútorného trhu s energiou;
7. upriamuje pozornosť na skutočnosť, že arktický región si vzhľadom na svoj vplyv na celosvetovú klímu a jedinečnosť životného prostredia zasluhuje osobitnú pozornosť pri formulovaní stanoviska EÚ na konferencii strán rámcového dohovoru o zmene klímy (COP 15) v Kodani;
8. zastáva názor, že námorná doprava v regióne (tak v súvislosti s cestovným ruchom, ako aj so šelfovými vrtmi) nie je ani zďaleka chránená aspoň takými medzinárodnými pravidlami bezpečnosti, aké sa uplatňujú v iných medzinárodných vodách, či už ide o ochranu ľudského života alebo životného prostredia, a naliehavo vyzýva Komisiu, aby čo najskôr zabezpečila, že sa príslušným spôsobom zmenia a doplnia pravidlá Medzinárodnej námornej organizácie (IMO);
9. zdôrazňuje vonkajšie hľadiská energetickej politiky a úlohu Arktídy pri formulácii energetickej politiky pre Európu tak, ako to navrhla Európska rada v marci 2007;
10. vyjadruje podporu Arktickej rade pri zachovávaní arktického regiónu ako regiónu bez napätí, ktorý je otvorený medzinárodnej spolupráci pri výskume, aby sa v rámci trvalo udržateľného environmentálneho rámca mohol plne využiť jeho potenciál budúceho dodávateľa energie;

11. naliehavo vyzýva Komisiu, aby konala v otázke Arktídy proaktívne a v prvej fáze sa ujala aspoň úlohy pozorovateľa v Arktickej rade, a nazdáva sa, že Komisia by mala vytvoriť špecializovanú kanceláriu pre Arktídu;
12. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, vládam členských štátov, Nórska, Islandu, Kanady a Spojených štátov, ako aj aktérom regionálnej spolupráce.